

Žirovski grb in izvor imena Žiri

Žirovski grb

V žirovskem grbu so trije simboli, ki predstavljajo naš kraj.

1. Na sredini je modra valovnica, ki ponazarja vodo oz. žirovsko jezero. O jezeru namreč govore številne pripovedke, njegov obstoj pa je tudi znanstveno izpričan.
2. Pod valovnico je mitološki zmaj, naš žirovski LINTVERN. Po pripovedovanju naj bi živel pod Žirkom, tam kjer izvira Studenec. Upodobil ga je tudi žirovski slikar Tomaž Kržišnik.
3. Nad valovnico pa so trije bukovi žiri (čeprav bi bili verjetno primernejši želodi), ki simbolizirajo izvor imena Žiri.

Od kod ime Žiri?

Če povemo po pravici, tega ne vemo, obstajata pa dve razlagi.

1. Starejša in med domačini splošno sprejeta razlaga je ta, da ime Žiri izvira iz besede »žir«. S to besedo danes poimenujemo bukov plod, zaradi česar imamo v žirovskem grbu 3 bukove žire. Žiri naj bi dobile ime po žiru zato, ker so bili v prvi polovici 2. tisočletja pri nas, v žirovskem uradu Loškega gospostva, obširni gozdovi, kjer so pasli svinje tako domačini kot tudi podložniki sosednjih uradov in sosednjih gospostev. Za to so morali plačevati posebno dajatev, pašnino imenovano »assrecht«. Vendar pa nikjer ne piše, da so bili ti gozdovi bukovi. V urbarju iz leta 1630 so omenjeni le že posekani jelovi gozdovi v Žirovskem vrhu ter hrastov gozdič nad Dobračevo. Zato se zdi verjetneje, da so bili tudi prvotni »pašni« gozdovi hrastovi: ustreza jim rastišče (dob raste na močvirnih in večkrat poplavljenih tleh, taka pa je naša kotlina), svinje pa se tudi redijo od želoda in ne od drobnega žira. Besedo »žir« so še pred stoletjem uporabljali tako za plod bukve kot tudi za plod hrasta, ki mu danes pravimo le še želod. Še starejši pomen besede »žir« pa je »pašnik, paša«.
2. Druga razlaga je novejša, med domačini ni znana, se pa zato zanjo ogrevajo jezikoslovci. Ti menijo, da ime kraja izvira iz osebne staroslovanskega imena in da naj bi ime kraja prvotno pomenilo »Žir in njegovi ljudje«.